

- 1.- Avís
- 2.- Ordenances fiscals per l'any 2010
- 3.- Aprovació padró habitants
- 4.- Moció per a la realització d'una consulta popular sobre la independència nacional
- 5.- Reunió POUM
- 6.- Estalviadors d'aigua
- 7.- Cursos de català i informàtica
- 8.- El tren del ciment
- 9.- CEIP El Rocal curs 2009-2010
- 10.- Presentació llibre
- 11.- 2a Nit de bruixes i bruixots
- 12.- 75è Aniversari de la Segregació del Poble de Montesquiú
- 13.- Cursa del Castell de Montesquiú
- 14.- Retalls d'història.

1.- AVÍS IMPORTANT

L'Ajuntament no ha autoritzat a cap persona que s'identifiqui com a sanitari o metge a trucar a domicilis per fer atencions mèdiques. Es podria tractar d'una estafa.

2.- ORDENANCES FISCALS PER L'ANY 2010

Al Ple ordinari celebrat el dia 6 d'octubre de 2009, es va aprovar provisionalment la modificació de les tarifes d'algunes de les ordenances fiscals per a l'any 2010.

Ordenança fiscal núm. 10 .- Taxa per a l'entrada de vehicles a través de les voreres – guals :

Any 2010 : 24,31 € / any

Ordenança fiscal núm. 21.- Taxa per la prestació dels serveis d'Intervenció Integral de l'Administració Municipal en les activitats i instal·lacions:

Es modifica l'article 6, que queda redactat de la forma següent:

Article 6. Quota tributària.- La quantia de la taxa serà la resultant de repercutir sobre el subjecte passiu els imports corresponents a les taxes i despeses de tramitació que el Consell Comarcal aplica en concepte d'assistència tècnica d'acord amb la Llei d'Intervenció integral de l'Administració Ambiental.

Ordenança fiscal núm. 26.- Taxa per la prestació de serveis en la piscina municipal.

1. Abonament familiar de temporada	95,86 €
2. Abonament individual de temporada	55,44 €
3. Abonament infantil de temporada (fins a 14 anys)	36,96 €
4. Entrada adults	6,00 €
5. Entrada infants	3,00 €
6. Abonaments per 10 dies	27,72 €
7. Abonament individual pensionista	30,00 €
8. Abonament familiar pensionista	46,00 €

Ordenança fiscal núm. 27.- Taxa per prestació de serveis en cementiris locals, conducció de cadàvers i altres serveis fúnebres de caràcter local.

1. Drets Inhumació	10,41 €
2. Manteniment	19,05 €/any
3. Venda	
3.1 De nínxol nou	789,23 €
3.2 De nínxol vell	272,37 €
3.3 De columbari	203,94 €
3.4 Lloguer de nínxol	158,62 €

Ordenança fiscal núm. 28.- Taxa per a la prestació del servei de clavegueram :

Any 2010: 9,48 € habitatge / any (s'augmenta un 5%)

Ordenança fiscal núm. 29.- Taxa per a la prestació del servei de recollida, tractament i eliminació d'escombraries:

	Any 2010
- Domèstiques	106,31 €/any
- Comercials	191,39 €/any
- Industrials	283,58 €/any

Ordenança fiscal núm. 30.- Taxa per a la prestació del servei de subministrament d'aigua:

	Any 2010
- Fins a 21 m ³	0,527137 €/ m ³
- Entre 22 i 40 m ³	0,843415 €/m ³
- Excés de 40 m ³	1,054276 €/m ³

3.- APROVACIÓ PADRÓ MUNICIPAL D'HABITANTS A 1 DE GENER DE 2009

Primer.- Aprovar el Padró d'habitants a 1 de gener de 2009, d'acord amb les xifres següents:

Homes	457
Dones	449
Total	905

4.- MOCIÓ PER LA REALITZACIÓ D'UNA CONSULTA POPULAR SOBRE LA INDEPENDÈNCIA NACIONAL

Els grups municipals d'ERC de Montesquiú i de la Candidatura d'Unitat Popular de Montesquiú, a través del seu portaveu i la seva portaveu respectivament, proposen agrupar les mocions corresponents als punts 7, 8 i 9 de l'Ordre del dia i refundre'ls en un de sol, que queda de la forma següent:

Els grups municipals d'ERC de Montesquiú i de la Candidatura d'Unitat Popular de Montesquiú,**EXPOSEN**

Pel grup d'Esquerra Republicana de Catalunya de Montesquiú i per l'Assemblea Local de la CUP de Montesquiú creiem important que el poble de Montesquiú aporti el seu granet de sorra en portar el debat sobre l'avenç dels nostres drets col·lectius a l'agenda de la política catalana i forçar als partits nacionals a la inclusió en els seus programes de govern la defensa de l'exercici del nostre dret a l'autodeterminació i el compromís explícit d'aplicar-lo. Hem d'avançar en el debat i en l'exercici del dret de decidir més enllà dels discursos i que es plantegi com una alternativa real i aplicable per a la ciutadania catalana.

L'eina per encetar aquest debat ha de ser una consulta popular sobre la independència nacional a través de la qual es promogui la discussió i el debat en els pobles, viles i comarques d'arreu del país i de la nostra nació; i per tant, Montesquiú no en pot quedar al marge. El debat s'ha de fomentar des d'un punt de vista totalment democràtic, obert i participatiu, però especialment pedagògic. S'ha de conscienciar a tota la ciutadania de la necessitat d'avançar amb passos fermes en el nostre ple autogovern i, per tant, s'ha d'aconseguir que aquests posicionaments guanyin cada dia més pes social.

Actualment, la societat civil catalana, a través de moltes de les seves institucions culturals, esportives i cíviques, està duent a terme un munt d'iniciatives per reivindicar el nostre dret a l'autodeterminació.

La via estatutària està esgotada. El punt mort a què ens han arrossegat les recents reformes estatutàries, com la de l'Estatut de Miravet, aprovat el 2006, després d'una forta retallada (i actualment a les mans del Tribunal Constitucional espanyol, que pretén limitar-ne encara més les competències) i l'espoli continuat que patim tota la ciutadania d'aquest país ens ha portat a un atzucac que ha de fer reflexionar molt seriosament a tot el conjunt de la classe política i de la societat civil sobre quin ha de ser el millor futur per aquest poble que actualment pateix les conseqüències d'estar encadenat a un país veí que només ens vol per treure un rendiment econòmic de nosaltres.

Ens els darrers anys, el nostre Parlament ha declarat en més d'una ocasió que el poble català no renúncia a exercir el dret a l'autodeterminació. Només cal que recordem el que proclamàvem en la Resolució 98/III de 12 de desembre de 1989 en la que es va manifestar que l'acatament del marc institucional vigent, resultat del procés de transició política de la dictadura a la democràcia, no significa la renúncia del poble català al dret a l'autodeterminació, tal com estableixen els principis dels organismes internacionals i es dedueix del preàmbul de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Autònoma de Catalunya de 1979; o el que expressaren en la Resolució 679/V de 1 d'octubre de 1998 del nostre Parlament en la qual es va proclamar que es ratificava un cop més el dret del poble català a determinar lliurement el seu futur com a poble, en pau, democràcia i solidaritat. Ara ja ha arribat l'hora que aquest dret es comenci a fer efectiu. Ara ja ha arribat el moment que els catalans i les catalanes decidim el nostre futur.

S'està demostrant que l'encaix a Espanya no beneficia els nostres interessos nacionals, culturals, socials, econòmics, ni territorials. I això, des dels ajuntaments, ho sabem bé i ho patim encara més. I és ara que des dels Ajuntaments s'ha de donar suport a iniciatives com aquesta que parteixen des de la societat civil superant les barreres que acostumen a posar els partits polítics.

El diumenge 13 de setembre es va realitzar a la vila d'Arenys de Munt (el Maresme) una consulta popular per la independència, fet que es produïa per primera vegada en un municipi dels Països Catalans. Aquesta iniciativa ciutadana comptava, al principi, amb el suport del consistori arenyenc i de la majoria de grups polítics. Diversos partits feixistes encapçalats per la Falange Española de las JONS i el mateix govern de l'Estat espanyol es van mostrar contraris a la celebració d'atorgar la veu al poble d'Arenys de Munt i finalment el jutjat del contenciós administratiu número 14 de Barcelona va prohibir que l'Ajuntament d'Arenys de Munt col·laborés amb l'entitat convocant en aquesta expressió de democràcia. Només des de la por a la llibertat es poden entendre les pressions i les amenaces que s'han exercit sobre aquesta consulta. Tot plegat és una mostra de la baixa qualitat de la democràcia espanyola quan topa de ple, encara que sigui en un pla merament simbòlic, amb el dret a decidir del poble català.

Malgrat els entrebancs, la consulta es va celebrar en un clima festiu i sense cap tipus d'incidència, demostrant així el grau de maduresa de la societat catalana i fent bons els postulats que alguns defensem que la ciutadania de Catalunya té assumit el dret a decidir i que el seu exercici no ha de comportar cap tipus de conflictivitat social, malgrat el que pregonen els partits espanyols.

Aquesta experiència ha estat reeixida bàsicament per dos factors. El primer, la implicació de les entitats cíviques i socials; i el segon, la complicitat i la unitat de la majoria de les forces polítiques presents al consistori arenyenc.

Immediatament, responent a aquesta agressió directa als drets fonamentals de les persones i els pobles, que és expressar l'opinió, diversos municipis del país han decidit convocar consultes populars en la mateixa direcció, com a defensa descarada de la democràcia que queda en entredit amb aquesta mena de sentències. Montesquiú no n'és l'excepció i des del món associatiu del municipi ja s'ha començat a treballar per impulsar una consulta popular d'aquestes característiques.

Considerem que en aquests moments d'agressió als drets democràtics cal una resposta valenta i que el silenci i la desinhibició només aconseguirà donar força a les veus que pretenen acotar el dret d'opinar.

Malgrat la llei impedeixi als governs locals convocar consultes populars sobre matèries que sobrepassin l'àmbit de les competències municipals, és evident que no podem restar pacients davant de temes que són d'interès general per a la població.

En els temps que ens ha tocat viure, la unitat del poble català és fonamental en la defensa dels seus drets nacionals i democràtics. El dret a decidir és un element bàsic i irrenunciable que en democràcia ningú pot negar als i les catalanes a definir el futur del seu país.

És per tot el que s'ha exposat que el grup d'ERC de Montesquiú i l'Assemblea Local de la CUP de Montesquiú, proposen a aquest Ple, reunit el dia 6 d'octubre de 2009 l'adopció dels següents:

ACORDS:

1r- Trametre una comunicació a l'Ajuntament d'Arenys de Munt felicitant-lo per la demostració de civisme i democràcia participativa que han dut a terme, convertint una consulta popular en una festa democràtica i demostrant que exercir el dret a decidir és possible.

2n- Trametre una comunicació al MAPA (Moviment Arenyenc per l'Autodeterminació) mostrant-li el suport de l'Ajuntament de Montesquiú en aquests moments en què l'exercici de la voluntat popular ha quedat qüestionat.

3r- Donar suport, quan es donin les condicions necessàries i hi hagi suficient consens social i polític dels partits amb representació a l'Ajuntament de Montesquiú, a les iniciatives provinents de la societat civil local per a la celebració de consultes populars per la independència.

4rt- Mostrar-se favorable a que es convoqui des de la societat civil una consulta popular a Montesquiú amb la següent pregunta: "Esteu d'acord que els Països Catalans es constitueixin en un Estat democràtic, lliure i independent?"

5è.- Oferir tota la infraestructura necessària per a la realització d'aquesta consulta popular.

6è.- Instar a la plataforma Decidim.cat a establir una estratègia conjunta i coordinada, juntament amb les entitats de la societat civil, que permeti fer consultes populars sobre la independència a diferents municipis dels Països Catalans.

7è.- Defensar el dret del poble català a decidir lliurement el seu futur sense traves ni limitacions de cap mena, en la línia del pronunciament del Parlament de Catalunya de 1989.

8è.- Donar suport a la consulta per la independència d'Arenys de Munt com un saludable exercici de democràcia, obert a la participació de la ciutadania d'aquest municipi.

9è.- Encoratjar a actuar amb llibertat, i en complicitat amb la societat civil, als ajuntaments d'altres municipis dels Països Catalans que es plantegin la realització de consultes similars.

10è.- Exigir al govern espanyol el respecte més escrupolós al dret dels municipis catalans que així ho considerin convenient a celebrar consultes populars per la independència dels Països Catalans.

11è.- Comunicar aquest acord al President de la Generalitat, al President del Parlament de Catalunya, al de les Illes Balears, al del País Valencià, al de l'Aragó, al del Consell General dels Pirineus Orientals, a l'Ajuntament d'Arenys de Munt, als portaveus dels diferents grups amb representació al Parlament de Catalunya, al Decidim.cat, a totes les plataformes sobiranistes, al President del Congrés dels Diputats i del Senat i al President del Govern espanyol.

5.- REUNIONS POUM

Un dels documents bàsics que integren un Pla d'Ordenació Urbanística Municipal és el Programa de participació ciutadana, tal com estableix l'article 59.3.a) del Decret Legislatiu 1/2005, de 26 de juliol, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'Urbanisme i els articles 22, 105 i 106 del Decret 305/2006, de 18 de juliol, pel que s'aprova el Reglament de la Llei d'Urbanisme.

Dins d'aquest programa de Participació Ciutadana i en el marc de la formació del Pla d'Ordenació Urbanística del Municipi (POUM) us convidem a participar a les sessions informatives que es farà el dia durant els mesos de novembre i desembre a la sala d'actes de l'Ajuntament.

6.- ESTALVIADORS D'AIGUA

L'ajuntament encara disposa de kits estalviadors d'aigua (formats per 2 airejadors d'aixeta i un de dutxa). Aquests estalviadors permeten reduir el cabal d'aigua que surt per l'aixeta sense que això afecti el confort. En obrir una aixeta surten entre 9 i 12 litres cada minut. Amb els economitzadors el cabal es redueix a 6 litres, el 50%.

El preu d'aquest kit és d'aproximadament uns 8,00 €, però l'Agència Catalana de l'Aigua en subvenciona una part i per tant el preu per a l'usuari és de 4,00 €.

7.- CURSOS DE CATALÀ I INFORMÀTICA

El proper 28 d'octubre s'iniciaran els cursos de català per a totes aquelles persones que estiguin interessades en treure's el nivell B i/o el nivell C de català, o simplement vulguin reforçar-ne els seus coneixements orals i escrits. Els cursos es realitzaran des del mes d'octubre fins al mes de juny a la Biblioteca de la Caixa de Manlleu, els dimecres de 7 a 9 del vespre, tenint en compte els diferents nivells o bé els interessos horaris dels assistents. El preu dels cursos és de 80€.

El curs d'informàtica per a adults es realitzarà l'aula d'informàtica de la Caixa de Manlleu els dimarts de 7 a 8 del vespre. El curs s'iniciarà el 3 de novembre i s'impartirà fins al mes de maig. Hi ha la possibilitat de fer dos grups atenent el nivell –d'usuari o avançat- dels assistents. El preu del curs és de 90€.

8.- SORTIDA: “EL TREN DEL CIMENT”

El passat 23 de setembre es va organitzar una sortida des de l'Ajuntament a Castellar de N'Hug i La Pobla de Lillet. Es va arribar a La Pobla cap a les 11 del matí i es va agafar el Tren del Ciment per visitar els Jardins Artigas, el Museu del Ciment i es va acabar el recorregut a Castellar de N'Hug on es va dinar. La sortida va comptar amb una participació de 47 persones. El cost de l'autocar va anar a càrrec dels Ajuntaments del Bisaura.

9.- CEIP EL ROCAL CURS 2009-2010.

El curs 2009-2010 es va iniciar amb normalitat el passat setembre. Anem creixent i anem augmentant en alumnes. Els grups queden distribuïts de la següent manera:

NIVELL	ALUMNES
P-3	7
P-4	11
P-5	5
Primer	8
Segon	7
Tercer	6
Quart	1
Cinquè	6
Sisè	4

Equip de mestres: E.Infantil : 2

Primària: 3

Mestres itinerants de música, E.Física, anglès i E.Especial.

L'escola compta amb serveis externs. Alguns, depenen del Departament d'Educació com ara el Servei d'EAP (Equip d'assessorament psicopedagògic).

També hi ha servei de menjador, que el duu l'empresa Vespella d'Esplai, servei de logopèdia, a càrrec del Centre Mèdic, i que és subvencionat en part per l'Ajuntament de Montesquiu i servei de transport escolar per una alumna de la Farga de Bebié.

L'Ampa organitza activitats extraescolars i col.labora en les festes de l'escola, a més d'ajudar econòmicament en la Festa de Nadal, la de Fi de curs i subvenciona part de les sortides. També s'encarrega d'organitzar activitats durant les tardes de juny que al centre es fa jornada intensiva per tal de conciliar la vida laboral i escolar.

L'Ajuntament paga íntegrament tots els llibres de text i material curricular dels alumnes, per un valor de 7.000 € a més de l'activitat de mecanografia, que és gratuïta per a tots els nens i nenes de C.Superior, gràcies a una subvenció que es demana al Departament d'Educació.

Com a novetats a destacar, aquest estiu ens han passat el cablejat nou a tota l'escola dins un projecte que s'anomena Eura, i que garanteix la connexió a internet des de qualsevol punt del centre. També ens arribarà properament un Kit de material informàtic format per un canó de projecció, una pissarra digital i programari per a treballar-hi.

L'Ajuntament, també ha fet obres de millora al centre, com ara la partició d'una aula per fer-hi desdoblaments de grups

Esperem poder gaudir d'un curs ben aprofitat, tant a nivell d'aprendre coses noves com de guanyar en relació amb els companys.

10.- PRESENTACIÓ DEL LLIBRE LA FAMILIA PORTÚS, VÍCTIMA DE LA REPRESIÓN FRANQUISTA

El proper 21 de novembre, a les 6 de la tarda i a la Sala d'Actes de l'Ajuntament de Montesquiu, es farà la presentació del llibre escrit per José Antonio Molina i editat per l'Arxiu Històric Municipal: **La familia Portús, víctima de la represión franquista**, en torn de la correspondència entre Maria Portús i el seu pare a la immediata postguerra. El llibre es podrà adquirir el dia de la presentació i a diferents llibreries de la comarca d'Osona i del Ripollès.

11.- 2a NIT DE BRUIXES I BRUIXOTS A MONTESQUIU

Per la massiva participació de l'any passat a la 1a nit de bruixes i bruixots, l'Ajuntament de Montesquiu ha considerat oportú de realitzar de nou una segona trobada esotèrica a la Sala d'Actes, el divendres 27 de novembre a la nit. Ja es concretaran els horaris en programes a part.

12.- 75è ANIVERSARI DE LA SEGREGACIÓ DEL POBLE DE MONTESQUIU.

El dissabte 29 d'agost es va commemorar el 75è aniversari de la segregació del poble de Montesquiú respecte Sant Quirze. L'acte va tenir lloc a la Sala d'actes de l'Ajuntament de Montesquiú a les 6 de la tarda. Es va iniciar l'acte amb un muntatge audiovisual amb imatges dels 75 anys d'història del municipi, cedides per l'Arxiu Històric Municipal. El muntatge va anar a càrrec de Bruno i Begoña Jiménez amb fragments de text sobre l'efemèride llegits per Elena Borge i Vanessa Ferreras. S'intercalaven en la lectura dels textos peces musicals interpretades pel grup Anhels.

La segona part de l'acte va consistir en una taula rodona amb el posterior col·loqui sobre l'esdeveniment i el seu context històric. A la taula es va poder comptar amb les intervencions detallades i precises d'Albert Anglada, Víctor Bordas i Jordi Espona sobre la Segona República, les motivacions que van dur a la segregació i la cojuntura política que va possibilitar que aquest propòsit esdevingués una realitat.

Es va convidar els assistents a coca i llonganissa i es col·locaran dues plaques a l'entrada de l'Ajuntament per homenatjar l'acte i les 639 signatures que van fer possible aquesta segregació.

Intervenció de Jordi Espona a la taula rodona celebrada en motiu d'aquest aniversari el 29 d'agost de 2009.

“Per tal de situar-nos en l'ambient polític i social del moment en què es produeix la segregació de Montesquiú faré una pinzellada –necessàriament molt superficial– sobre la situació del país en aquells moments.

La proclamació de la 2ª República espanyola coincideix amb el període en que a tot el món occidental es manifesten les conseqüències econòmiques del crac del 1929. A partir de 1933 es comença a patir la crisi a tot l'estat, el que representa un greu obstacle per a la realització del programa de reformes socials que pretenien els dirigents de la república, la patronal endureix les seves postures i com a conseqüència de tot la classe obrera comença a perdre confiança en el nou règim i també en els partits republicans.

Per aquests motius els elements més radicals del sindicat CNT –que el 1927 havien creat la FAI– aconseguen la direcció del sindicat i marginen els elements ben predisposats a la República i als governs republicans de Catalunya; es torna de nou al terrorisme i a la pràctica insurreccional que havia marcat els anys 20. L'any 1933, en un context d'atur a Barcelona que arriba al 10%, es el moment en què es produeixen el major nombre de vagues i moviments reivindicatius. Durant aquests primers anys de la República, els anarquistes, portaren a terme tres intents d'insurrecció:

- El primer, a la conca minera del Llobregat, on el moviment restà aïllat, fou reprimat pel govern i acabà amb la deportació a l'Àfrica d'un centenar de militants de la FAI.
  - El segon, a Andalusia que acabà amb la matança d'insurrectes a Casas Viejas.
- I el tercer, fou la revolta de desembre del 1933 pel triomf electoral dels partits de dreta.

Amb l'accés de la dreta al govern de l'estat el 1934, les relacions entre la Generalitat i el govern central es deterioren progressivament: l'aprovació del reglament per aplicar la llei de Contractes de Conreu –a la que després em referiré–, la pressió de la premsa de Madrid demanant que el govern de la Generalitat sigui castigat severament, declaracions al Congrés de diputats qualificant al govern català com “esos bandidos que gobiernen la Generalidad”, les traves als traspassos de competències, etc... provoquen una tibantor entre els dos governs que desembocquen en els “fets d'octubre” d'aquell mateix any, i que comportaren la suspensió de l'Estatut de Catalunya i l'empresonament del govern de Catalunya.

Expliquem una mica més els fets: l'octubre del 34, l'entrada de tres ministres de la CEDA al govern presidit pel radical Lerroux provocà la declaració de vaga general pel dia 5 d'octubre, alhora la majoria dels partits republicans i socialistes trencaren amb les institucions conservadores. En aquell context s'entenia que la CEDA –que no havia jurat la constitució republicana, i que s'havia manifestat clarament antirrepublicana en la contesa electoral del novembre del 33– no assoliria el poder com a partit de dretes republicà, sinó que era la contrarrevolució, el triomf de la reacció monàrquica. Aquesta por a l'antirrepublicanisme del nou govern constituït l'octubre del 34 sota la presidència de Lerroux, provoca l'aixecament dels elements esquerrans i obreristes a tot l'estat. Esclata la vaga general a Sevilla, Madrid, València i Badajoz. La situació a Astúries es gravíssima; a Catalunya l'Aliança Obrera –formada per sindicalistes comunistes del BOC i del PCC i socialistes del PSOE– i que controla una part important de la classe treballadora acorda també anar a la vaga.

Davant la greu situació a tota Espanya i també a Catalunya, el president Companys, entenent que el nou govern central vol traïr els principis democràtics de la República i atacar les llibertats de Catalunya, s'alinea amb els sectors socials que s'han aixecat contra el nou govern (que ell creu majoritaris) i proclama l'Estat Català de la República Federal Espanyola. Alhora convoca als dirigents de la protesta general contra el feixisme a instaurar el govern provisional de la República a Catalunya. Davant aquesta situació el govern central proclama l'estat de guerra a Barcelona, fa intervenir l'exèrcit i la guàrdia civil, i el matí del 7 d'octubre són detinguts el president Companys i el seu govern. Per aquests fets s'empresonaren més de 3.400 persones; Companys i el seu govern foren condemnats a 30 anys de presó i se suspengué l'Estatut d'autonomia. A la resta del país van ésser desposseïts dels càrrecs els regidors d'elecció popular i els jutges municipals, foren tancats diversos diaris, molts traspassos van ser retornats al govern central, etc.

Durant el 1935, els governs de la CEDA i els radicals de Lerroux, anul·laren o modificaren les lleis de reforma aprovades en el període 1931-33. Això dona lloc a la creació del Front Popular que obtingué una clara victòria en les eleccions de febrer del 1936. A Catalunya les esquerres s'havien presentat a aquestes eleccions amb un programa que reclamava l'amnistia, la restauració de l'autonomia, el restabliment de la llei de contractes de conreu, l'oposició a la revisió de la llei constitucional i la reparació dels greuges generats pels governs recents.

Companys i el seu govern tornaren al poder, s'aplicà la llei de contractes de conreu (que havia estat el cavall de batalla dels grups de dreta i alhora la manifestació clara de la voluntat de reforma de la República), els regidors i jutges municipals foren restablerts en els seus càrrecs i es va tornar a reunir el Parlament de Catalunya.

També el moviment obrer en aquest període experimenta una tendència a la unificació de les organitzacions proletàries, sense però aconseguir-ho: a Catalunya socialistes i comunistes del PC són favorables a una coalició amb ERC, en canvi el POUM i els anarquistes s'hi oposen.

Vull destacar però que, en el curt període que va des de l'aprovació de l'estatut el setembre del 1932 a la seva supressió l'octubre del 1934, el Parlament i el govern de Catalunya van desenvolupar una extraordinària tasca legislativa:

Pel que fa a l'obra social i econòmica cal destacar:

- Llei municipal
- Llei de la majoria d'edat
- Creació del Tribunal de Cassació
- Llei de contractes de conreu
- Creació de l' Institut contra l'atur forçós
- Creació de la Caixa de Crèdit Agrícola
- Llei de Cooperatives
- Llei de Mutualitats
- Llei de sindicats agrícoles

En política urbanística:

- Creació del GATCPAC
- Regional Planning
- Divisió territorial de Catalunya
- Pla Macià
- Pla d'obres públiques

En política cultural, seguint els principis de catalanitat, laïcisme i democràcia la Generalitat actua en:

- Catalanització de l'ensenyament primari
- Biblioteques, arxius, museus i patrimoni cultural
- Creació del Consell de Cultura

...

Ara però parlaré només de la llei municipal, que és la que ara ens interessa des del punt de vista del fet que avui commemorem.

A la llei municipal se li concedí, a l'hora de redactar-la, una importància cabdal ja que –segons paraules de Josep M. Escofet- “afecta en la mateixa mesura la vida pública tota”. Aquesta norma, feta a l'empara de l'Estatut del 1932, regulava el règim administratiu local de Catalunya d'acord amb els principis d'autonomia i d'elecció per sufragi universal.

La preparació tècnica de la llei s'encarregà el gener de 1933 a una Comissió Jurídica Assessora, que la trameté a la conselleria de Justícia i Dret l'abril de 1933. El projecte del govern es presentà al Parlament, aquest el juny sol·licità el dictamen d'una comissió especial, i finalment fou aprovada el febrer de 1934.

Aquesta fou una de les poques lleis que s'aprovaren per unanimitat. Els principis que la inspiraven aplegaven la realitat de Catalunya amb les concepcions més avançades del municipalisme.

Al títol primer contempla quines poden ser les circumstàncies per a la modificació dels termes municipals:

- Per agregació total d'un territori municipal a altre o altres.
- Per segregació de part d'un territori municipal i agregació a altre o altres.
- Per agrupació de parts de diversos municipis que puguin passar a constituir un municipi.

Per segregació de part d'un terme municipal que passés a formar municipi.

La llei també contempla que no es podran dur a terme les dues darreres modificacions si no es disposa d'un nucli urbà de més de 500 habitants. També han de garantir amb els propis recursos la vida econòmica del nou municipi.

La independència municipal de Montesquiú culmina un procés de segregació de Sant Quirze de Besora que s'inicia a principis del segle XVIII amb un primer procés d'independència religiosa dels habitants de Montesquiú que es van desvinculant progressivament de la parròquia de St. Quirze fins a la creació de la pròpia el 1878.

A aquest procés d'independència religiosa se superposa l'inici del procés d'emancipació –diguem-ne- civil que durà a la plena independència municipal el 1934:

El 1840 els habitants de Montesquiú presenten una queixa al·legant que la distància a St. Quirze és causa de perjudicis. Per resoldre-ho, a partir d'aleshores dos regidors i un síndic de Montesquiú s'incorporen al consell municipal de Sant Quirze. No obstant se segueixen reiterant les queixes per no ser ben atesos els interessos dels veïns de Montesquiú, per exemple:

- El 1891 es reclama un pont sobre el Ter per poder anar a Besora i Llaers.
- El 1910 se sol·licita la construcció d'unes escoles municipals. No es determina fer-les fins el 1932, el 1933 però s'abandona el projecte.

...

Això no són res més que alguns exemples que volen manifestar que la manca o mala prestació d'alguns serveis, o la no resolució de problemes, creaven greuges que semblava que la independència municipal havia de resoldre.

El primer terç del segle XX és un període políticament convuls a tot l'estat espanyol. També a Montesquiú es viu l'efervescència política –ja en les eleccions del 1930 la població es manifesta clarament favorable a la República-, i pel que fa al tema local es va concretant l'anhel majoritari de segregació municipal.

L'any 1934, aprofitant l'aprovació de la llei municipal de Catalunya, els representants de Montesquiú a l'ajuntament de St. Quirze sol·liciten la segregació en una reunió del consell municipal. Abans a Montesquiú s'havia constituït una comissió formada per Damià Balmes, Miquel Roma, Joan Freixa, Jaume Parramon i Antoni Mora que avala la sol·licitud amb la signatura de 639 veïns.

El consistori de St. Quirze sotmet a votació la petició, hi votaren a favor els regidors que eren de Montesquiú (Illa, Curto, Guix, Plans i Sellés) i els dos regidors d'ERC de St. Quirze (Roma i Reixach). Els quatre representants dels partits de dretes hi votaren en contra. Guanyada doncs aquesta votació, s'envià al govern de la Generalitat la sol·licitud de segregació municipal que l'aprovà el 25 d'agost de 1934 mitjançant un Ordre del Departament de Governació del que era conseller Josep Dencàs; i que fou publicat al Butlletí Oficial de la Generalitat núm. 241 del 29 d'agost d'aquell any. El mateix Butlletí nomena una comissió gestora formada per Damià Balmes, Jaume Parramon i Antoni Mora.

Vull aprofitar aquest acte per demanar alguna manifestació de reconeixement permanent per aquells que foren els artífexs de la consecució d'aquella independència tan llargament anhelada per moltes generacions de montesquiencs; i en especial, per Damià Balmes que fou el primer batlle de Montesquiú i que, un cop tornat de l'exili ja en plena democràcia, decidí, per amor al poble, restar-hi fins a la mort”.

Bibliografia consultada:

“Historia de Catalunya” dirigida per J. Sobrequés i Callicó (continuació de la Història Nacional de Catalunya d'Antoni Rovira i Virgili). 1982.

“Montesquiú Notícia històrica” d'Antoni Pladevall. 1978.

“Vida i mort de Lluís Companys” de Josep M. Poblet. 1976.

13.- XXI CURSA CASTELL DE MONTESQUIU

Una altra cursa rodona per a L'Associació Esportiva Montesquiu, organitzadora de la cursa, ja que el temps i la participació els va acompanyar un any més.

El diumenge 6 de setembre i amb un dia radiant, a les 9 del matí, s'iniciaven les curses infantils. A les mateixes hi participaren un total de 281 corredors en les diferents categories.

Els guanyadors varen ser:

Categoria "Benjami" nens:	Pol Berrio	nenes: Alba Cardona
Categoria "Alevi" nens:	Gerard Recio	nenes: Núria Masip
Categoria "Infantil" nois:	Aleix Marsol	noies: .....

A les 10:30 i amb una temperatura bastant elevada, que alguns corredors l'haguessin volgut un xic més baixa, sortien els 236 participants de la categoria sènior, que després de passar pel casc urbà es dirigiren per carretera asfaltada i amb una forta pujada cap al Castell. A partir d'aquí la cursa, s'introdueix per una pista forestal en què s'alternen baixades i pujades, fins el punt més alt del recorregut (720m) on es troba la "Meta Volant" (*Premi Pere Pau*). El primer corredor en passar-la fou en Jordi Comas Parra del F.C.B. i la primera fèmina, Encarna Núñez Mesa del C.A. Vic. A partir d'aquí la cursa torna a fer el mateix recorregut que a l'anada fins arribar al Castell on es continua cap a "La Casa Nova", lloc on la carretera ja asfaltada, torna al casc urbà per acabar allà d'on havia sortit.

Els guanyadors d'aquesta XXI edició de la Cursa varen ser:

En la categoria masculina: Jordi Comas Parra del Futbol Club Barcelona amb un temps de 41:35:515, que ja va ser el 2n classificat en la passada edició.

En la categoria fèmina: Encarna Núñez Mesa del Club Atlètic Vic amb un temps de 49:18:109.

El primer classificat del Bisaura (*Trofeu Joan Soler*) va ésser en Jordi Portell Pujol. Per equips el trofeu fou per al Club Atlètic Vic.

Lluís Carbonell
L'Aem – setembre 09

L'Associació Esportiva Montesquiu, organitzadors de la XXI Cursa Castell de Montesquiu, volem agrair a totes les empreses, entitats, jovent i al poble en general la seva col·laboració en la organització d'aquest esdeveniment tan important per al nostre municipi. Amb l'esforç de tots hem fet possible que un any més la Cursa Castell de Montesquiu hagi aconseguit millorar la seva qualitat envers tots els participants i visitants.

Col laboradors XXI Cursa 2009

Aigua de Ribes Fontaga – AIME - Ajuntament de Montesquiu - Ajuntament de Sant Quirze de Besora - Ajuntament de Sora - Ajuntament de Sta. Maria de Besora - Allotjament Rural El Mir - Altres Col laboradors Anònims – Ambisist - Antoni Barranqueras Pintor - Arenas i Graves Castellot - Atleta's Domingo Catalan - Atletisme.com - Autoescola Taboada - Automòbils Camprubí Citroen - Autos Mayol - Bar Ca La Maca - Bar El Bolet – Bar Restaurant La Cugulera - Bar Sport – Bar Restaurant El Túnel - Caixa de Manlleu - Caixa de Pensions - Caixa Girona - Cal Cisteller - Carlos Ventosa Taxista - Càrniques AUSA - Carnisseria Ca l'Arcis - Carnisseria Empar - Carnisseria Mendo (Can Pedret) - Carreraspopulares.com - Casa Garcia - Casa Nova del Castell - Cercle d'amics dels Parcs Naturals - Coca-Cola Cobega - Consell Comarcal d'Osona - Construccions Germans Martin - Construccions Rabionet - Construccions Serradell - Dani Taxi Torelló - Diputació de Barcelona - E.S. El Túnel - Electricitat Jordi Grau - Electrodomèstics Gaja - Electrodomèstics Vestit - Embotits Artesans Casa Cruells - Embotits Portell - Esports Estel - Esports Picas - Excavacions Manel Marcé - Farmàcia Besora - Farmàcia Utgés - Ferreteria Rude - Fisiorutpujol.com - Fleca Ca l'Agnès - Fleca La Flama - Floristeria El Roser - Forn de Pa Artesà Torres – Frigocarn - Fruiteria Montse - Fusteria Joan Icart - Fusteria Riera Bernal - Generalitat de Catalunya - Gràfiques Rodas - Hostal Serrasolsas "La Creu de l'Arç" - Hotel Sant Quirze de Besora - Indústries Torremat - J'arribu - Jaume Serra Benito - Jo també - Joan Torruella - Òptica Joaquim Besora - La Cabanya del Mir - Llauneria i Calefacció Joan Marcé Gorchs - Llenyes i Jardineria Sebastià Font - Llibreria Roca - Llibreria Sant Roc - Lluís Fortea - Marathon Catalunya - Merceria Elena - Moda i Complementes La Lluna - Motos Ramon Plana Vilamaña – Naturalia – Nego-40 – Neida - Nissan Camió Auto Ripollès - Pastisseria Quer - Pere Llach Barris - Perruqueria Dolors - Perruqueria Elisabet - Plàstics Busoms - Poble de Montesquiu - Ratafia Bosch - Restaurant de Bajalou - Restaurant La Ferreria Vella "Bruno" - S.A.T. Ter - Saheco Boxkel - Shanty Escola de Teràpies Naturals – Vicreu - Vídeo Ter - Salvador Ferrón i Sánchez - Joan Font i Roig.

14.- RETALLS D'HISTÒRIA

Canvi de nom de carrers de Montesquiu durant la Dictadura franquista.

Uns dos mesos després de que l'exèrcit feixista imposés una nova Junta Municipal de Montesquiu, aquesta decideix que:

- *“Vista la disposición sobre cambios de calles y plazas de la población se toma el siguiente acuerdo:*

Dar la antigua nomenclatura a calles y plazas de la población por haber sido cambiados por el Ayuntamiento rojo con nombres de personalidades de carácter marxista o izquierdista, con los siguientes cambios:

*de calle Ascaso, a Nueva
de Rafael Campalans a Baja
de F. Maciá a San Baudilio;
de Genollà, a Iglesia;
de L. Companys, a Travesera de la Iglesia;
de Pje. Compte, a Pasaje Parramón;
de Pl. República, a Plaza Mayor;
de Pl. Pi y Margall, a Plazuela;
y de Vía Durruti, a Carretera de Ribas.*

Dar publicidad a este acuerdo en forma reglamentaria”

Tanmateix, la iniciativa de l'alcaldia franquista no va quedar en una simple restitució dels noms anteriors a la guerra civil, sinó que va anar més enllà i va imposar-hi els dels seus herois.

El dia 24 de juliol de l'any 1941, l'Ajuntament decideix realitzar les gestions pertinents per tal d'urbanitzar la placeta situada en la confluència dels carrers Rusiñol, Travessera de l'Església i carrer Nou.

Aquesta plaça portaria el nom de “Plaza de José Antonio”, segons va quedar acordat el dia 4 de novembre, i seria inaugurada durant la Festa Major d'enguany.

Dos anys més tard, concretament el dia 26 d'agost de 1943, *“A propuesta del Sr. Alcalde, es acordado por unanimidad solicitar del Excmo. Sr. Ministro de la Gobernación la oportuna autorización para cambiar los nombres de: Plaza Mayor y calle Nueva, por los de Plaza del Generalísimo Franco y calle del General Mola, respectivamente.”*

Dos anys després, es reuneix el Consistori en sessió extraordinària per:

“Tratar de la colocación de una lápida con la inscripción de Plaza de D. Emilio Juncadella Vidal en sustitución de la que existe actualmente con la inscripción de “Plaza Mayor”, a este pueblo, en correspondencia a los vínculos de amistad que unían a Don Emilio Juncadella Vidal con los vecinos de este pueblo y teniendo en cuenta los beneficios reportados a los mismos, se cambie el nombre de “Plaza Mayor” de este pueblo por el de “Plaza de Don Emilio Juncadella Vidal”.

Tanmateix, els noms populars dels carrers han sobreviscut als imposats, malgrat els canvis de règim polític. A la data d'avui, els noms controvertits han passat a l'oblit, excepte el de la Plaça Emili Juncadella; encara que la gent gran continua dient-hi « Plaça Major ».

LA VANGUARDIA
Edición del martes, 19 de julio 1932, página 6

GENERALIDAD DE CATALUÑA

El señor Maciá en la comarca de Vich.— Agasajos y discursos

El domingo el Presidente de la Generalidad señor Maciá, visitó diversas poblaciones del llano de Vich.

A las diez de la mañana salió del Palacio de la Generalidad en automóvil, en dirección al pueblo de Montesquiu, en donde se habían organizado diferentes actos en su honor. Acompañaban al Presidente su secretario político, don Juan Alavedra; el diputado a Cortes señor Riera y Puntí, el diputado por la Generalidad señor Trabal y el jefe de ceremonial señor Rubí.

A las once y media, la comitiva llegaba a la colonia la Mambla de Orís, donde, a ruegos de los vecinos, el señor Maciá visitó la población.

El señor Maciá, para corresponder a las muestras de simpatía de que era objeto, pronunció breves palabras, que fueron ovacionadas.

Acto seguido la comitiva emprendió la marcha hacia Montesquiu y se detuvo en San Quirico de Besora, al que está agregado Montesquiu, donde esperaba el Ayuntamiento en corporación, representaciones de todas las entidades políticas y sociales y un gran número de habitantes de dichas poblaciones.

El señor Maciá y sus acompañantes se trasladaron a las escuelas del pueblo, donde el alcalde, don Francisco Murlá, y el teniente de alcalde don Damián Balmes, pronunciaron discursos de salutación al ilustre visitante.

Presididas por la señorita Palmira Bañares, un grupo de jovencitas ofreció un gran ramo de flores silvestres al Presidente.

A continuación se llevó a cabo la recepción de las corporaciones municipales, entidades económicas, sociales y políticas, allí presentes.

El Centre Obrer de Montesquiu fue visitado después por el señor Maciá.

El presidente de la entidad, don Mariano Colás, pronunció un discurso, siendo abrazado, al terminar, por el señor Maciá.

En el mismo Centre Obrer fue servido un vermut de honor al señor Maciá y en obsequio de sus acompañantes.

Don Damián Balmes ofreció este obsequio en un sentido parlamento.

El viejo y prestigioso republicano del pueblo, don Francisco Verneda, añadió algunas palabras de admiración para el señor Maciá.

Éste dio las gracias por el recibimiento de que había sido objeto. Dijo que muestras de adhesión a su persona eran una prueba de adhesión a la unidad de Cataluña y de los deseos de los catalanes de darse un gobierno propio.

A las dos de la tarde se celebró en el salón-teatro del mismo Centro Obrero el banquete popular de homenaje al Presidente.

Asistieron cerca de doscientos comensales. Terminada la comida, un grupo de chicas cantó “La Marsellesa”, “La santa espina” y “El cant del poble”.

Después la señorita Concepció Torrents pronunció sentidas palabras de salutación al Presidente, y la señorita María Carbonell le obsequió con un ramo de flores del bosque, con un lazo de cinta catalana.

Pronunciaron discursos don Juan Roviró, don Leandro Salamó y el joven don Juan Cirera quien pronunció entusiásticas palabras.

Finalmente el señor Maciá hizo constar que recorría Cataluña defendiendo sus libertades y las de los catalanes, y que se ponía en contacto con el pueblo para conocer sus aspiraciones y realizarlas en un programa de gobierno.

Contestando a las críticas que hacen a su actuación, dijo que él como Presidente de la Generalidad, no podía defender ideales de partido y sí los ideales de libertades de Cataluña, que coinciden con los de la Izquierda Republicana.

Al defender estos ideales, —añadió— definiendo los que se inspiran en el respeto a los obreros y a las demás clases humildes. Ideales inspirados en los principios de amor y de justicia que yo he sentido y defendido siempre. No sería sincero si no defendiese esta política de generosidad que yo siento y a la cual me mantendré siempre fiel.

Después de insistir respecto a la atención que le merecen los problemas obreros y la obtención de todas las mejoras justas a favor de éstos, el señor Maciá afirmó que la libertad de Cataluña la quería para dar una patria a los catalanes, no una patria para aquellos que tengan bienes de fortuna, sino también para los desposeídos, mientras éstos contribuyan a la riqueza de la nación con su esfuerzo y su trabajo.

La visita del President Macià va ser de tal anomenada, que quan dos anys després ens visità el nou President de la Generalitat de Catalunya, Lluís Companys, amb motiu de la celebració de la independència municipal, va recordar aquell episodi.

LA VANGUARDIA

Edición del martes, 4 de septiembre de 1934.

EL NUEVO AYUNTAMIENTO DE MONTESQUIU

El domingo, con motivo de celebrar la disgregación del barrio de Montesquiú del pueblo de San Quirico de Besora y constituir, de acuerdo con la ley votada por el Parlamento de Cataluña, Ayuntamiento aparte, tuvieron efecto varios actos.

A las diez y media de la mañana llegó el presidente de la Generalidad, don Luís Companys, acompañado del consejero de Trabajo, señor Barrera; del director de Administración local, señor España; el diputado señor Bru Jardí, del secretario político de la Presidencia, señor Alavedra, y otros.

El señor Companys, junto con las autoridades que acudieron a recibirle y el vecindario, recorrió todas las calles de la población, pasando a continuación al salón de la Escuela municipal, donde se celebró la recepción oficial y desfile de Ayuntamientos y otras representaciones.

Después el presidente de Cataluña visitó el Centro Obrero, la Cooperativa la Amistad y la fábrica de carburo Eléctrica Industrial.

En la plaza de la República el presidente de la Generalidad pronunció un discurso.

—No recuerdo —dijo— haber estado nunca en un pueblo donde haya sentido una emoción tan profunda como la que experimento ahora ante el recibimiento que acabáis de hacerme.

Agradezco el tono de fiesta con que habéis adornado vuestras calles y las muestras de simpatía que en todos vosotros hay. No me causa sorpresa, pues, además de que sabía vuestro entusiasmo republicano y catalán, sabía la memorable acogida que en otra ocasión tributasteis al inolvidable Francisco Maciá. En compensación al acto de hoy, os prometo un homenaje en Montesquiú. A últimos de octubre vendré otra vez entre vosotros, patrocinando una fiesta que os dedicaré.

El señor Companys terminó su discurso diciendo a los vecinos de Montesquiú que sigan fieles a los ideales que con tanto fervor saben sostener.

Al mediodía, con asistencia del consejero de Trabajo, el presidente de la Asamblea municipal, señor Escofet; el señor España y otros invitados, se celebró en el Centro Obrero el banquete de honor con que fueron obsequiados los visitantes.

Por la tarde se efectuó un acto público, en el que se pronunciaron algunos discursos.

Con otros actos se dio por acabada esta jornada, en que se ha celebrado el inicio de la vida municipal del nuevo pueblo de Montesquiú.

